

Bemærkninger til lovforslaget

Den gældende egnsudviklingslov har i de 12 år, der er forløbet, siden loven sidst blev revideret, medvirket væsentligt til den erhvervsmæssige udvikling, der er sket mellem de forskellige dele af landet. I denne periode er der ydet egnsudviklingsbistand på godt 3 mia kr. til erhvervsinvesteringer på sammenlagt 7,2 mia kr. De med egnsudviklingsbistand gennemførte projekter repræsenterer omkring 40 pct. af de samlede industriinvesteringer i egnsudviklingsområderne. Ifølge virksomhedernes skøn over omfanget af den med projekternes gennemførelse forbundne merbeskæftigelse er der her ved skabt knapt 27.000 nye arbejdspladser i egnsudviklingsområderne. Dette har været en stærkt medvirkende årsag til, at de områder, der ved lovens ikrafttræden var egnsudviklingsområder, har kunnet opnå en vækst på omtrent 13 pct. i antallet af industriarbejdspladser, medens der for landet som helhed har været en tilbagegang på knap 13 pct.

Loven må således siges at have levet op til sit formål. Danmark er blevet mindre »skævt« i denne periode, og dette var næppe sket i samme grad uden egnsudviklingsordningens medvirken, selv om også andre faktorer har trukket i samme retning.

Målopfyldelsen er dog på ingen måde fuldkommen. Egsudviklingsområdernes afgrænsning er flere gange ændret for at sikre, at lovens bistandsmuligheder kommer de svagest udviklede egne af landet til gode. Siden 1978 er egnsudviklingsområdernes størrelse reduceret fra 30 til 24 pct. af landets samlede folketal. Ved at opgøre udviklingsniveauet efter forskellige kriterier (beskæftigelse, indkomstniveau, industrialiseringsgrad, serviceerhvervenes betydning, aldersfordeling og erhvervsfrekvens) er det konstateret, at der stadig er klare forskelle mellem landsdelene, som gør en fortsat egnsudviklingsbistand til de svageste områder velbegrunder. Således har arbejdsløshedsprocenten i egnsudviklingsområderne under ét i de senere år ligget 22 pct. over landsgennemsnittet, og de skattepligtige indkomster i egnsudviklingsområderne 13 pct. lavere end i landet som helhed.

Lovforslaget tager derfor ikke sigte på at afvikle egnsudviklingsordningen, men at modernisere den og tilpasse den til den udvikling, der er sket – navnlig i de seneste år – i de almindelige økonomiske vilkår for erhvervsmæssig virksomhed her i landet.

Navnlig har erhvervenes almindelige finansieringsvilkår ændret sig markant. Så længe virksomhedernes lånekapital måtte fremskaffes på vilkår, der var præget af en ekstraordinær høj markedsrente, var det et væsentligt incitament at kunne låne til den lave rente, som egnsudviklingsordningen og andre offentligt finansierede låneordninger kunne tilbyde, og disse ordninger har utvivlsomt i en periode medvirket til at opretholde et investeringsniveau i de konkurrenceudsatte erhverv, som ellers ikke havde været muligt.

Den gunstige udvikling i det almindelige renteniveau herhjemme såvel som i udlandet og fastholdelsen af en stabil kronekurs har imidlertid medført, at erhvervsinvesteringer attraktivt kan finansieres til markedsrente. Fordelingen af udlånsporteføljen i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S på K-lån og markeds lån er et meget klart eksempel på denne udvikling.

Samtidig er udbudet af risikovillig kapital til erhvervslivet forøget, og finansiering over fondsbørsen er for første gang i mange år blevet et tilbud, danske virksomheder i stort omfang kan benytte sig af med fordel.

Som en naturlig konsekvens af hele denne udvikling er de billige offentligt finansierede låneordninger på vej ud, og lovforslaget tager konsekvensen heraf ved at afskaffe den del af ordningen, der tilbyder billige anlægslån til virksomheder. Den nugældende lovs § 6 foreslås ophævet mod til gengæld at styrke den tilskudsordning, som i dag findes i lovens § 10, så den kommer til at gælde for samtlige egnsudviklingsområder, men således at tilskudsprocenten bliver højere for de svageste områder, de såkaldte specielle egnsudviklingsområder, hvis virksomheder hidtil har haft eneretten til at modtage tilskud. For ikke at svække ordningens effekt, vil bevillingsrammen for anlægstilskud